

SR/

20. april 2015

Arbeids- og sosialdepartementet

Hørings svar - NOU 2014: 17 Pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs

Fiskebåt viser til høringsbrev av 22. januar d.å. med oversendelse av NOU 2014: 17 Pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs. I utredningen foreslår et samlet utvalg en ny pensjonsordning for sjømenn. I tråd med mandatet er forslaget tilpasset sentrale element i pensjonsreformen som alleårsopptjening og nøytralt, fleksibelt uttak av pensjon. Forslaget til ny pensjonsmodell endrer flere av dagens kvalifikasjonskrav, og bidrar til at flere av medlemmene får rett til pensjon. Samtidig vil pensjonsnivåene endres ved at utbetalingen knyttes til lønn og antall år i arbeid, i større grad enn gjeldende ordning.

Generelt er det Fiskebåts inntrykk at utvalget har foretatt en grundig gjennomgang av sjømannspensjonsordningen, og at forslaget som fremmes har en god balanse mellom hensynet til arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Fiskebåt konstaterer at pensjonsordningen fortsatt skal være et supplement til alderspensjon fra folketrygden og tjenestepensjonsordninger, og at kostnadene for alle parter skal videreføres på omtrent samme nivå som i dag.

Utvalgsutredningen er imidlertid mangelfull når det gjelder spørsmålet om hvordan den foreslåtte omleggingen av arbeidstaker- og arbeidsgiveravgiften skal tilpasse fiske- og fangstnæringen. Om dette uttaler utvalget:

«For sjømenn på fartøy som driver fiske og fangst rapporteres ikke lønn som for andre sjømenn. Utvalget har ikke vurdert en tilpasning til ny modell for sjømannspensjon for disse sjømennene. Utvalget legger til grunn at avgiftsgrunnlaget og pensjonsutmålingen for arbeidsgivere og arbeidstakere på fartøy som driver fiske og fangst på denne bakgrunn må vurderes nærmere i forbindelse med oppfølgingen av utredningen.» (Pkt. 7.3.12).

Fiskebåt mener det er en svakhet at utvalget ikke drøfter dette og fremmer konkrete forslag, eller i det minste forsøker å identifisere hvilke problemstillinger som oppstår. Når utvalget refererer til lønnsrapporteringsregimet handler det antakelig om at lønn fra fiske og fangst vanligvis ikke blir avklart før etter lottoppgjørene, som i mange tilfeller foretas kun en eller to ganger i året. Månedlig betaling av premie basert på reell inntekt blir dermed vanskelig. Noe stor problem bør dette likevel ikke være; man kan for eksempel tenke seg at premien betales inn på årsbasis eller etterskuddsvis ved hvert lottoppgjør.

Det vil imidlertid ikke være mulig å knytte avgiftene til den ansattes lønn ettersom det vesentligste lønnselementet i fiske og fangst er næringsinntekt (lott). Avgiftene må derfor fortsatt være lønnsuavhengige. Fiskebåt legger til grunn at departementet vil utrede spørsmålet og fremme et konkret forslag. Utvalgets forslag er basert på at avgiftene fra rederiene og sjømennene ikke skal økes i forhold til dagens nivå. Vi forutsetter at dette skal gjelde også for fiske og fangst.

I gjeldende ordning er det ikke mulig å kombinere sjømannspensjon og videre arbeid til sjøs i perioden mellom 60 og 62 år. Med utvalgets forslag om å heve den generelle pensjonsalderen til 62 år vil en løse de problemer regelen skaper. Fiskebåt er positive til dette og støtter forslaget om

å heve pensjonsalderen til 62 år. For det tilfelle at aldersgrensen ikke økes må det legges til rette for at pensjon og arbeidsinntekt fritt kan kombineres. Videre er det viktig at overgangsordningen utformes fleksibelt slik at de problemer som regelen har skapt løses umiddelbart etter at ny ordning er på plass.

Fiskebåt har ingen merknader til de øvrige elementene i forslaget, men tar forbehold om at det kan bli aktuelt å komme tilbake til enkelte tema når det fremmes forslag om hvordan ordningen skal tilpasses fiske og fangst.

Vennlig hilsen

FISKEBÅT

Audun Maråk

Sturla Roald

Kopi: Norges Fiskarlag